

Fővárosi Ítéltábla
16.Gf.40.150/2012/9.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. S. Szabó Attila ügyvéd (.....) által képviselt(.....) felperesnek a személyesen eljáró(.....) alperes ellen 14.120.224 forint tőke és járulékai megfizetése iránt indított perében, az Egri Törvényszék 2012. január 31-én kelt 4.G.20.158/2011/27. számú ítélete ellen, a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 14.120.224 (tizennégymillió-százhuszezer-kettőszázhuszonnégy) forintot, valamint 1.976.800 (egymillió-kilencszázhetvenhatezer-nyolcszáz) forint első-, másodfokú eljárási illetéket, és 300.000 (háromszázezer) forint + áfa összegű első- másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a szám alatti székhellyel 1997. március 3-án került a cégjegyzékbe bejegyzésre. A társaság alperes, mint beltág részvételével alakult és 2006. december 22-én végelszámolás alá került, majd a végelszámoló kérelme alapján a Heves Megyei Bíróság a 2008. június 19-én jogerőre emelkedett 4.Fpk.10-08-000266/2. számú végzésével megállapította a társaság fizetéseképtelenségét és felszámolását elrendelte, felszámolóként ajelölte ki.

Az2009. május 13-án a felszámolóhoz 65.901.492 forintos hitelezői igényt jelentett be, melyből 32.353.492 forint volt az áfa, 7.000 forint az innovációs járulék,

16.937.000 forint a bírság, 16.504.000 forint a késedelmi pótlék, valamint 100.000 forint a regisztrációs díj.

A felszámoló által nyilvántartásba vett 65.801.492 forintos követelést az adóhatóság 2009. szeptember 25-én a felperesre engedményezte.

Az adóhatóság követelésének alapját az, 2009. március 9. napján kelt - iktatószám nélküli -, abevallásának utólagos vizsgálata során hozott határozat képezte. A határozatban megállapított adókülönbözet, adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság tárgyában az adóhatóság a beltág alperessel szemben határozatot nem hozott.

A társaság felszámolási eljárása egyszerűsített záró végzéssel 2011. január 7-én befejeződött, az ezzel kapcsolatos végzés közzététele 2011. február 24-én megtörtént.

A felperes a 2011. május 9-én előterjesztett keresetlevelében 14.120.224 forint tőke és járulékaik megfizetésére kérte kötelezni az alperest, mögöttes felelőssége alapján a Ptk. 328.§, 331.§-ai, a 2005. évi LVI. törvény, az 1997. évi CXLIV. törvény 54.§, 56.§, 90.§ és 101.§-ai, valamint a 2006. évi IV. törvény 68.§ és 108.§-ai, továbbá a 2003. évi XCII. törvény 35.§ és 177/A§-aira, illetve az 1997. évi CXLIV. törvény 55.§, és az 1991. évi XLIX. törvény 63.§ és 80.§-aira alapítva.

Alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva, hogy aszemben a felperesnek követelése lehetne.

Az elsőfokú bíróság beszerezte a felszámolási iratait, fogatosította alperes személyes meghallgatását, felperesi követeléssel kapcsolatos egyéb iratokat szerzett be. Tanúként hallgatta megkormánytisztviselőt.

..... alperes a meghallgatása során vitatta, hogy aa felperes által megjelölt adótartozása lett volna.

..... tanú előadta, hogy aaz összes adótartozása a felszámolás kezdő időpontjában 884.492 forint volt. Ezt követően azonban a 2003-2004. évre vonatkozóan végzett adóellenőrzés alapján a társaságnak általános forgalmi adóból további 32.126.000 forint adótartozása került megállapításra, mivel a társaság az

adóbevallásokban bevallott levonható áfa-összegeket, de ezeket számlákkal nem tudta alátámasztani. Azt nem vitatta, hogy a perbeli adótartozással kapcsolatban a beltaggal szemben határozatot nem hoztak.

Az elsőfokú bíróság a 2012. január 31-én kelt 4.G.20.158/2011/27. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Határozatában a 2003. évi XCII. törvény 35.§ (2) bekezdés f) pontjára, a 2006. évi IV. törvény 97.§ és 108.§-aira, közigazgatási perekben hozott eseti határozatokra, illetve a 2/2004-es polgári jogegységi határozatra hivatkozva kifejtette, az állandóan követett gyakorlat szerint az adózónak nem minősülő, mögöttesen felelős személlyel szemben az adókövetelés érvényesítése kizárólag az adóhatóság által lefolytatott adóigazgatási eljárásban lehetséges. Ilyen eljárás hiányában a mögöttesen felelős személy adó megfizetésre nem köteles, adóalanyiség hiányában vele szemben nincs adóhatósági követelés. Ennek feltételeit utóbb sem lehet megteremteni, mivel az adótartozásról engedményezéssel történt lemondás után az adóhatóságnak már nincs olyan követelése, aminek megfizetésére más, a megszűnt adós tartozásaiért felelős személyt határozattal kötelezhetne. A mögöttesen felelős személy nem kerül az adózó helyébe, kötelezett pozícióban nincs alanyváltozás. A mögöttesen felelős személy és az engedményes között nem keletkezik olyan polgári jogi jogviszony, mely alapján az engedményes az adótartozást sikerrel érvényesíthetné.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Az ítélet megváltoztatását, és az alperest a kereset szerint 14.120.224 forint tőke és az eljárási költségek megfizetésére kötelezését kérte.

Előadta, az elsőfokú ítélet megalapozatlan, és téves a 2/2004-es polgári jogegységi határozatra történő hivatkozása. A perbeli engedményezésre a 2005. évi LVI. törvény 2005. július 15-i, és a 2002. évi XCII. törvény 35.§ (3) bekezdésében meghatározott 2005. július 20-i határidő után került sor, így már nem alkalmazhatók a 2/2004. PJE-ben foglaltak. A felperesnek van keresetelési joga, igényérvényesítésének nem akadálya az alperessel szembeni adóhatósági határozat hiánya. Az adókövetelés behajtásának jogalapja az engedményezésre vonatkozik.

Jogalap tekintetében megismételte a keresetében leírtakat, hivatkozott arra, az engedményezési nyilatkozat kelte 2009. szeptember 25. Az adóhatóság a 2009. március 9-i határozatban rögzített megállapításokat a 2003-2004. évi áfa-bevallások alapján tette meg. Alperes a társaság tagja, 1999 májusától ügyvezetője volt. Az engedményezett 65.801.492 forint összegből a felperes 14.120.224 forint megfizetését kérte.

Állította, az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie az általa hivatkozott jogszabályokat, továbbá az 1/2007. polgári jogegységi határozatot is, a mögöttes személlyel szembeni követelés elévülése a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságáig nyugszik. A főkötelezettel szemben el nem évült

követelés az elévülés nyugvásának megszűntétől, a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságától számított egy éven belül érvényesíthető, ezt a határidőt betartotta.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében írtakat vitatta, utalt az általa az eljárás során csatolt határozatokra, illetve az alperes által hivatkozott eredeti folyószámla-kivonatok hiányára.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a fellebbezésben foglaltak elutasítását kérte.

Előadta, a felperes elfogadható adóhatósági anyagot nem tudott bemutatni. A gyógynövény-kereskedelmi tevékenységet folytató egykori betéti társaságnak sem akkora árbevétele, sem forgalma, sem adótartozása nem volt, mint amit a felperes megjelölt.

Megjelölte észrevételében azon adóhatósági anyagok iktatószámait, ami az alperes által hivatkozott adónemenkénti túlfizetéseket igazolta. Utalt arra, amennyiben szükséges az eredeti folyószámla-kivonatokat be tudja mutatni.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helyesen állapította meg, azonban téves jogi következtetést vont le. Figyelmen kívül hagyta az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokat.

Kétségtelen, hogy az Art. 35.§ (2) bekezdése az adófizetési kötelezettség keletkezését adóhatósági kötelező határozathoz köti. A 2005. évi LVI. törvény 1.§-a módosította az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 2002. évi LXV. törvény 2.§ (8) bekezdését, annak helyébe a következő rendelkezést léptetve:

„Az a felszámolás, illetve a végelszámolás alatt álló szervezetekkel szemben fennálló, a központi költségvetést, az elkülönített állami pénzalapokat, a megillető követeléseit a (a továbbiakban:) ruházhatja át (engedményezés). Az e rendelkezés alapján engedményezett követelést aztovább engedményezheti. Az engedményezés részletes feltételeit az elnöke és az vezérigazgatója által kötött megállapodás szabályozza, amely a pénzügyminiszter jóváhagyásával lép hatályba. Az engedményezésre a Ptk. 328.§, 330.§-a megfelelően alkalmazandó.”

Ugyanezen törvény 2.§-a az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 35.§-át (3) bekezdéssel egészítette ki, mely szerint „A (2) bekezdés szerinti határozat hiánya nem zárja ki a követelés peres vagy nemperes eljárásban történő érvényesítését.”

A törvény 3.§ (2) bekezdése szerint pedig „Az e törvény 2.§-ával beillesztett Art. 35.§ (3) bekezdését engedményezett követelés esetén kizárólag akkor lehet

alkalmazni, ha a követelésnek az annak behajtására jogosult szervezet általi engedményezésére e törvény hatálybalépését követően került sor." (A jogszabályváltozás indokolása eligazítást ad a törvényalkotó szándékáról a korábbi bírói gyakorlat tükrében.)

A 2005. évi LVI. törvényt a 2006. évi CIX. törvény hatályon kívül helyezte, egyúttal a 85.§ (1) bekezdése szintén módosította az Art. 35.§ (3) bekezdését, kimondva, „A (2) bekezdés szerinti határozat hiánya nem zárja ki a követelés peres vagy nemperes eljárásban történő érvényesítését, azzal, hogy engedményezett követelés esetén a követelés érvényesítésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha a követelésnek a behajtására jogosult szervezet általi engedményezésére 2005. július 10-ét követően került sor.

A 2006. évi CIX. törvény az Art. 177.§-át követően új 177/A §-t iktatott be, mely szerint „Az állami adóhatóság a felszámolás alatt álló szervezetekkel szemben fennálló, a központi költségvetést, az elkülönített állami pénzalapokat, megillető követeléseit az(a továbbiakban:) ruházhatja át (engedményezés). Az e rendelkezés alapján engedményezett követelést aztovább engedményezheti. Az engedményezés részletes feltételeit az állami adóhatóság és azáltal kötött megállapodás szabályozza, amely az adópolitikaért felelős miniszter jóváhagyásával lép hatályba. Az engedményezésre a Ptk. 328-330. §-ai megfelelően alkalmazandóak. Nem engedményezhető olyan követelés, amely mögött jogszabályon, vagy kötelmi jogviszonyon alapulva a Magyar Állammal, annak intézményeivel vagy egyszemélyes társaságaival szemben követelés lenne érvényesíthető."

Az elsőfokú bíróság e jogszabályi rendelkezések hatálybalépése után, 2009. szeptember 25. napján megkötött engedményezési szerződés kapcsán tévesen nem alkalmazta a fenti jogszabályokat. Az általa hivatkozott PJE és eseti döntések a jogszabályváltozást megelőző időszakra irányadók.

A 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.) 54.§ (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségek alapján érvényesíthető követelések a társaság megszűnésétől számított öt év alatt évülnek el.

Az 55.§ (2) bekezdése alapján a gazdasági társaság tagja a jogutód nélkül megszűnt gazdasági társaságot terhelő kötelezettségeikért felelősséggel tartozik.

Az 56.§ (1) bekezdése kimondja, ha a tag felelőssége a társaságot terhelő kötelezettségekért a társaság fennállása alatt korlátlan és egyetemleges volt, a helytállási kötelezettsége is korlátlan és egyetemleges a megszűnt gazdasági társaság kötelezettségeiért. (Hasonló szabályozást tartalmaz a 2006. évi IV. törvény (új Gt.) 68.§ (1) és (2) bekezdése is.)

A fenti jogszabályi rendelkezésekből leszűrhető, 2005. július 10. napját követően az adókövetelés - azonosan az egyéb követelésekkel - anélkül is érvényesíthető a mögöttes felelős tagokkal, hogy az adóhatóság velük szemben határozatot hozott volna.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel - az engedményezési szerződés, illetve a Ptk. 328.§, 330.§-ai folytán - a felperes jogszerűen terjesztett elő keresetet a volt beltág alperessel szemben. A mögöttes felelősségről szóló 1/2007. Polgári jogegységi határozat 4. pontja értelmében a felperesi követelés nem évült el. Aegyszerűsített felszámolással szűnt meg 2011. január 7. napján, a közzététel 2011. február 24-én történt, az alperessel szembeni fizetési meghagyás pedig 2011. április 8. napján, a kereset 2011. május 5-én került benyújtásra.

A felperes a főkötelezettől, avaló behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságától számított egy éven belül érvényesítette követelését az alperessel szemben az engedményezés keretein belül.

Utal a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a jogerős záró végzéssel befejezett felszámolási eljárásban bejelentett és visszaigazolt adótartozás, azaz az engedményezett követelés jelen eljárásban alperes részéről már nem vitatható. A hitelezői igény részben adóbevalláson, részben adóhatósági határozatokon alapult. Utóbbiak felülvizsgálatára már a jelen eljárásban lehetőség nincsen.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest a kereseti kérelem szerint marasztalta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alapján kötelezte az alperest a felperes által lerótt 847.200 forint első fokú, és 1.129.600 forint másodfokú, összesen 1.976.800 forint összegű illeték, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, illetve (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíj, mint első-, másodfokú perköltség megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2012. november 12.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok